

Sygn. akt III Ca 481/20

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: Sądu Okręgowego Gabriela Sobczyk

Sędziowie: Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

Sądu Okręgowego Magdalena Balion-Hajduk

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2021 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa Miasta G.

przeciwko I. Z. (1) i H. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda Miasta G.

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 20 listopada 2019 r., sygn. akt I C 1207/19

postanawia:

- 1. uchylić zaskarżony wyrok w zakresie uzupełnionym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 20 listopada 2019r. i w tym zakresie postępowanie umorzyć;**
- 2. odrzucić apelację w pozostałej części.**

SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Gabriela Sobczyk SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 481/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 kwietnia 2019 r. powód, Miasto G. wniósł o nakazanie, aby pozwani I. Z. (2), H. Z. i R. Z. solidarnie zapłacili na rzecz powoda: kwotę 4832,97 zł z ustawowym odsetkami za opóźnienie od dnia 1 lutego 2019 r. do dnia zapłaty, kwotę 483,73 zł z tytułu wyliczonych odsetek zwłoki za opóźnienie, ustawowe odsetki za opóźnienie od kwoty 486,73 zł za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych. W razie złożenia sprzeciwu przez pozwanych, powód wniósł o zasądzenie wymienionych kwot na swoją rzecz.

Uzasadniając pozew wskazał, że pozwani władają lokalem stanowiącym własność powoda, położonym przy ul. (...) w G. o powierzchni 50,63 m² bez tytułu prawnego. Pozwani nie wywiązywali się z obowiązku uiszczania opłat eksploatacyjnych i odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu mieszkalnego. Powód wskazał jednocześnie, że domaga się odszkodowania za okres od 1 lutego 2017 r. do 31 stycznia 2019 r. w wysokości 4832,97 zł i odsetek ustawowych w kwocie 486,73 zł.

22 maja 2019 r. wydano w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodny z żądaniem powoda. Nakaz zapłaty uprawomocnił się w stosunku do pozwanego R. Z..

Pozwani I. Z. (2) i H. Z. złożyli sprzeciw od wydanego w sprawie nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o obciążenie powoda kosztami procesu.

W odpowiedzi na sprzeciw powód zakwestionował twierdzenia pozwanych.

Wyrokiem z 20 listopada 2019 r. Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 3450, 38 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 lutego 2019 r. do dnia zapłaty, stwierdzając, że zobowiązanie to jest solidarne z zobowiązaniem R. Z. stwierdzonym prawomocnym nakazem zapłaty z 22 maja 2019 r. w sprawie II Nc 1930/19 tego Sądu i kosztami postępowania obciążył pozwanych w 60%, a powoda w 40% i z tego tytułu zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda 1239,60 zł, stwierdzając, że zobowiązanie to jest solidarne z zobowiązaniem R. Z. stwierdzonym prawomocnym nakazem zapłaty z 22 maja 2019 r. w sprawie II Nc 1930/19 tego Sądu.

Tego samego dnia, tj. 20 listopada 2019 r. Sąd Rejonowy wydał ponadto wyrok, w którym uzupełnił wyrok z 20 listopada 2019 r. poprzez dodanie punktu 3 o treści: „oddala powództwo w pozostałym zakresie”.

27 listopada 2019 r. powód złożył wniosek o uzupełnienie wyroku głównego z 20 listopada 2019 r. poprzez wydanie rozstrzygnięcia merytorycznego w zakresie nieujętych w wyroku głównym zgodnie z żądaniem pozwu wraz z ewentualnym wnioskiem o uzasadnienie wyroku uzupełnionego z urzędu 20 listopada 2019 r. w zakresie oddalającym powództwo w pozostałym zakresie.

Uzasadniając wyrok z 20 listopada 2019 r. uzupełniający wyrok główny z 20 listopada 2019 r. Sąd Rejonowy ustalił, że 1 lutego 1995 r. pozwana I. Z. (1) zawarła z powodem umowę najmu lokalu nr (...) w budynku przy ul. (...) w G., o powierzchni 50,63 m². Umowa została wypowiedziana ze skutkiem na 30 czerwca 2014 r. Wyrokiem z 30 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy nakazał H. Z., I. Z. (1) i R. Z. opuszczenie i opróżnienie z rzeczy lokalu mieszkalnego i wydanie go powodowi w stanie wolnym od osób i rzeczy, przyznając eksmitowanym prawo do lokalu socjalnego, wstrzymując wykonanie wyroku do czasu złożenia pozwany przez powoda oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Sąd Rejonowy ustalił, że w okresie od lutego 2017 r. do stycznia 2019 r. pozwani zajmowali lokal i w tym okresie pozwani zużywali po 8m³ wody miesięcznie. Od 1 lutego 2017 r. do 31 marca 2018 r. suma należności z tytułu odszkodowania za korzystanie z lokalu bez tytułu prawnego oraz opłaty za eksploatację lokalu wynosiła po 365,09 zł miesięcznie. Za kwiecień 2018 r. suma należności z tytułu odszkodowania za korzystanie z lokalu bez tytułu prawnego oraz opłaty za eksploatację lokalu wynosiła 368,63 zł w tym 54,17 zł za kanalizację i 38,53 zł za wodę, w maju 2018 r. – 405,93 zł miesięcznie, z kolei w okresie od 1 czerwca 2018 r. do 31 stycznia 2019 r. – po 372,61 zł miesięcznie. Łączna kwota należności wynosiła 8866, 70 zł.

Należność pozwanych na skutek rozliczeń za 2016 r. i 2017 r. została obniżona o kwoty 44,18 zł i 347, 44 zł. Pozwani wpłacili łącznie na rzecz powoda 2.034 zł, zaś tytułem dodatku mieszkaniowego na rzecz powoda wpłynęła kwota 2990,70 zł. Powód zaliczał wpłaty oraz rozliczenia i dodatek mieszkaniowy w pierwszej kolejności na należność główną.

Pismami z 4 stycznia 2019 r. pozwani zostali wezwani do zapłaty na rzecz powoda kwoty 4783,96 zł tytułem odszkodowania i opłat dodatkowych związanych z zajmowaniem lokalu oraz do zapłaty odsetek w kwocie 485,44 zł z tytułu zaległości w opłatach. Pisma doręczono 11 stycznia 2019 r., należność nie została uregulowana.

Sąd Rejonowy wskazał, że poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o okoliczności bezsporne oraz treść art. 6 k.c. W zakresie sposobu rozliczania wpłat pozwanych, dodatku mieszkaniowego oraz rozliczeń Sąd oparł się na treści kartoteki finansowej powoda oraz dowodach z dokumentów. Ustalony stan faktyczny doprowadził go do przekonania,

że w wyroku głównym nie orzeczono co do pozostałej żądanej pozewem kwoty, co uzasadniało wydanie wyroku uzupełniającego na podstawie art. 351§ 1 i 3 k.p.c.

Sąd Rejonowy wskazał, że zasądzona wyrokiem głównym kwota wynikała z odjęcia od kwoty 8866,70 zł tytułem należności za okres objęty pozewem, kwot 44,18 zł i 347,44 zł wynikających z rozliczeń, kwoty 2034 zł tytułem wpłat pozwanych i kwoty 2990,70 zł tytułem dodatku mieszkaniowego. Uznał przy tym, że powód nie wykazał, aby pozwani zużyli więcej wody miesięcznie niż po 8m³, nadto kwota wpłat pozwanych była wyższa niż wskazywana przez powoda. Nadto uznał powództwo za niezasadne również co do kwoty naliczonych przez powoda i skapitalizowanych odsetek z uwagi na brak wskazania przez powoda okresu, za jaki odsetki były naliczane.

W wyroku uzupełniającym wyrok z 20 listopada 2019 r. oddalił powództwo w pozostałym zakresie na podstawie art. 18 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego w związku z art. 6 k.c. oraz art. 481§ 1 i 2 k.c.

Precyzując na żądanie sądu rejonowego wniosek z 27 listopada 2019r. powód wskazał, że wnosi o uzasadnienie wyroku uzupełniającego w zakresie oddalającym powództwo w pozostałym zakresie.

W apelacji złożonej 12.02.2020r.(data nadania na poczcie) powód zaskarżył wyrok główny w punkcie 2 oraz wyrok uzupełniający w całości, tj. w zakresie oddalenia powództwa w pozostałym zakresie. Zarzucił: błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że przez okres dochodzony pozewem pozwani zużywali po 8 m³ wody miesięcznie, błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że powód nie wykazał swojego roszczenia, naruszenie art. 233§1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że pozwani przez okres dochodzony pozewem zużywali po 8 m³ wody miesięcznie oraz że pozwana nie uwzględniła w rozliczeniu wpłat pozwanych za luty 2018 r. oraz listopad 2018 r., a także naruszenie art. 481 k.c. i art. 482 k.c. poprzez ich niezastosowanie.

Powód domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda zgodnie z żądaniem pozwu, tj.: podwyższenie zasądzonej w punkcie 1 wyroku kwoty do 4832,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1lutego 2019 r. do dnia zapłaty, zmianę wyroku uzupełniającego poprzez zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwoty 496,73 zł tytułem wyliczonych odsetek zwłoki za opóźnienie, zmianę wyroku uzupełniającego poprzez zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty 486,73 zł liczonych za okres od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Nadto, powód wniósł o zasądzenie od pozwanych solidarnie na swoją rzecz kosztów postępowania przed sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Alternatywnie, złożył wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku uzupełniającego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego. Dodatkowo, domagał się dopuszczenia dowodów z zawiadomienia pozwanych z 16 maja 2017r. o rozliczeniu mediów za rok 2017, zawiadomienia pozwanych z 11 czerwca 2018 r. o rozliczeniu mediów za rok 2017 oraz kartoteki finansowej za okres objęty powództwem.

Pozwana I. Z. (1) w odpowiedzi na apelację zakwestionowała jej treść, wskazując na bezzasadność zarzutów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja skutkować musiała uchyleniem zaskarżonego wyroku uzupełniającego wyrok z 20 listopada 2019r. i umorzeniem postępowania w zakresie postępowania o uzupełnienie wyroku z urzędu. Tym samym Sąd Okręgowy nie mógł odnieść się merytorycznie do zarzutów apelacji.

Wskazać należy, że po wydaniu wyroku „głównego” w tym samym dniu Sąd Rejonowy po przeprowadzeniu rozprawy wydał zaskarżony wyrok uzupełniający. Tymczasem powód nie zgłosił ani na piśmie ani ustnie wniosku o uzupełnienie wyroku głównego. Zatem Sąd Rejonowy w tym zakresie procedował mimo braku wniosku.

Zgodnie z art. 351§1kpc, uzupełnienie wyroku następuje na wniosek strony złożony w terminie 14 dni od ogłoszenia wyroku. Odnosząc się do tej regulacji wskazać należy, że z woli ustawodawcy uzupełnienie następuje jedynie na

wniosek. Tym samym zakres w jakim sąd ma rozpoznać sprawę w kwestii uzupełnienia wyroku zależy od zakresu złożonego wniosku. Może bowiem mieć miejsce sytuacja, gdy w wyroku zabrakło rozstrzygnięcia co do kilku żądań, zaś wniosek o uzupełnienie obejmie tylko niektóre z nich.

Zważyć dodatkowo należy, że wydając rozstrzygnięcie, sąd bierze pod uwagę stan sprawy z chwili zamknięcia rozprawy(art. 316§1kpc). Tym samym wydając wyrok uzupełniający sąd I instancji winien był wziąć pod uwagę, że w tej dacie wniosku o uzupełnienie nie złożono. Nie upłynął też w dacie jego wydania termin do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku. Złożenie takiego wniosku po wydaniu tego wyroku nie sanowało braku wniosku w dacie zamknięcia rozprawy prowadzonej w niniejszej sprawie 20 listopada 2019r. co do kwestii uzupełnienia wyroku.

Tym samym w zakresie objętym zaskarżonym wyrokiem uzupełniającym orzekanie było niedopuszczalne, a zatem zaistniała podstawa do umorzenia postępowania w tej części. Dlatego na podstawie art. 386§3 kpc w zw. z art. 355§1kpc orzeczono o uchyleniu wyroku uzupełniającego, umarzając postępowanie w części dotyczącej postępowania prowadzonego przez sąd rejonowy z urzędu w przedmiocie uzupełnienia wyroku.

Odnosząc się do zawartego w apelacji pozostałego zakresu zaskarżenia, obejmującego rozstrzygnięcie odnośnie kosztów postępowania zawarte w wyroku głównym, zważyć należy, że powód nie złożył wniosku o uzasadnienie wyroku głównego, który to wniosek był niezbędny dla skutecznego wywiedzenia zażalenia na rozstrzygnięcie o kosztach (takim środkiem zaskarżenia należało zaskarżyć bowiem samo rozstrzygnięcie o kosztach przy braku zaskarżenia rozstrzygnięcia głównego zawartego w tym wyroku). Ponieważ wyrok zapadł 20 listopada 2019r., ma do niego zastosowanie art. 369 kpc w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 4 lipca 2019r.(Dz. U. nr 1469), która to ustawą uchylono §2 tego przepisu oraz art. 394§2 kpc w brzmieniu nadanym ww. ustawą, zgodnie z którym termin do wniesienia zażalenia wynosi tydzień od daty doręczenia postanowienia z uzasadnieniem.

Tym samym zawarte w apelacji zaskarżenie pkt 2 wyroku z 20 listopada 2019r. stanowiące w istocie zażalenie na to rozstrzygnięcie podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne, gdyż złożone zostało bez wcześniejszego złożenia wniosku o uzasadnienie. Podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowi art. 373kpc w zw. z art. 397§3 kpc.

SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Gabriela Sobczyk SSO Leszek Dąbek